

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių inspekcijoms 2020-06- Nr. (32.42-31-1E) RM-

DĖL GAUTŲ SUBSIDIJŲ PRIPAŽINIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, gavusi mokesčių mokėtojų paklausimus dėl mokesčių mokėtojų iš valstybės biudžeto lėšų gaunamų subsidijų, skirtų sumažinti COVID-19 viruso pasekmes, pripažinimo pelno ir gyventojų pajamų mokesčio apskaičiavimo tikslais bei jų įtakos pirkimo PVM atskaitai ir jos apskaičiavimui, paaiškina:

1. Dėl mikroįmonių gaunamų subsidijų skirtų apyvartinėms lėšoms (likvidumo išsaugojimui)

Pagal Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (Covid-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų priemonės „Subsidijos mikroįmonėms“ paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 11 d. nutarimu Nr. 474 „Dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (Covid-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų priemonės „Subsidijos mikroįmonėms“ paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau - Aprašas), subsidijos skyrimo tikslas - padėti mikroįmonėms įveikti koronaviruso (COVID-19) sukeltas neigiamas pasekmes, skiriant subsidiją apyvartinėms lėšoms (likvidumo išsaugojimui).

Vadovaujantis Pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) 57 str. 3 dalies nuostatomis, pelno mokesčiui skaičiuoti vienetas gali naudoti buhalterinėje apskaitoje naudojamus visuotinai pripažintus pajamų, sąnaudų pripažinimo, atsargų įkainojimo metodus, jei PMĮ nenustato ko kita.

Mikroįmonių gautos Apraše nustatytos subsidijos pagal bendras subsidijų (dotacijų) apskaitos nuostatas yra laikomos subsidijomis negautoms pajamoms kompensuoti. Pagal apskaitos reikalavimus, jeigu dotacijos negalima susieti su patirtomis arba būsimų laikotarpių sąnaudomis ar negautomis pajamomis, arba jei ji gauta be jokių sąlygų, subsidija (dotacija) pripažįstama panaudota tą laikotarpį, kada buvo gauta arba buvo gautas sprendimas ar kitas įrodymas, kad ji bus teikiama.

Pelno mokesčio apskaičiavimo požiūriu šios mikroįmonių gaunamos Apraše nustatytos lėšos laikomos subsidija negautoms pajamoms kompensuoti ir pagal PMĮ nuostatas yra priskiriamos apmokestinamosioms pajamoms tą mokestinį laikotarpį, kurį šios lėšos yra gautos. Pagal PMĮ 17 straipsnio nuostatas, įmonės sąnaudos, patirtos vykdant įprastinę veiklą, yra priskiriamos leidžiamiems ir/arba ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

Atitinkamai, pelno nesiekiantiems vienetais šios Apraše nustatytos gaunamos subsidijos yra laikomos finansavimo sumomis, kurios nėra priskiriamos pajamoms, t. y. pelno mokesčio bazei.

2. Dėl prastovas paskelbusių ir darbo vietas išlaikiusių įmonių iš valstybės biudžeto gaunamų subsidijų

Pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 41 straipsnio 2¹ dalį darbdaviai, kurie dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino įformintos prastovas metu išlaikantys darbo vietas, turi galimybę gauti subsidiją darbo užmokesčiui nuo kiekvienam prastovoje esančiam užimtam asmeniui priskaičiuoto darbo užmokesčio.

Subsidija skiriama kompensuoti dalį darbo užmokesčio, kuris buvo sumokėtas per prastovą, pelno mokesčio požiūriu yra laikoma subsidija patiriamoms išlaidoms kompensuoti ir joms yra taikomos bendros subsidijų (dotacijų) apskaitos nuostatos, t. y. ši gautų lėšų suma pajamoms nepriskiriama, o ja yra sumažinamos įmonės patiriamos darbo užmokesčio sąnaudos.

3. Dėl gauto dalinio nuomos mokesčio kompensavimo

Pagal Priemonės „Dalinis nuomos mokesčio kompensavimas labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ valstybės pagalbos schemos ir sąlygų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 3 d. nutarimu Nr. 4-275 „Dėl Priemonės „Dalinis nuomos mokesčio kompensavimas labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ valstybės pagalbos schemos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau - Aprašas), dalinis nuomos mokesčio kompensavimas teikiamas labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms ir verslininkams (fiziniams asmenims, kurie verčiasi ekonomine veikla), kurių veikla karantino laikotarpiu buvo arba yra uždrausta.

Pagal Aprašo nuostatas dalinis nuomos mokesčio kompensavimas teikiamas kompensavimo laikotarpiu, t. y. laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 16 d. iki ne trumpiau kaip 60 kalendorinių dienų po karantino laikotarpio pabaigos, nuomininko patirtoms ekonominei veiklai vykdyti nuomojamų patalpų nuomos išlaidoms padengti.

Subsidija skiriama kompensuoti dalį patiriamų ekonominei veiklai vykdyti nuomojamų patalpų nuomos išlaidų, pelno mokesčio požiūriu yra laikoma subsidija patiriamoms išlaidoms kompensuoti ir šioms išlaidoms yra taikomos bendros subsidijų (dotacijų) apskaitos nuostatos, t. y. ši gautų lėšų suma pajamoms nepriskiriama, o ja yra sumažinamos įmonės patiriamos nuomos sąnaudos.

Kaip jau buvo minėta, Aprašo 4 punktą taip pat numato, jog dalinis patalpų nuomos mokesčio kompensavimas teikiamas ir ekonomine veikla besiverčiantiems gyventojams, kurių veikla karantino laikotarpiu buvo ar yra uždrausta. Ekonominė veikla besiverčiančiais fiziniais asmenimis laikomi gyventojai, kurie verčiasi individualiai veikla, įskaitant ir su įsigytu verslo liudijimu vykdomą individualią veiklą. Kadangi subsidija, laikantis Apraše nustatytų reikalavimų, yra skiriama kompensuoti dalį patalpų nuomai patiriamų išlaidų, ji nepriskiriama individualia veikla besiverčiančio gyventojų pajamoms, o ja yra sumažinamos patiriamos nuomos sąnaudos.

4. Dėl savarankiškai dirbantiems asmenims išmokamos 257 EUR išmokos

Išmokų savarankiškai dirbantiems asmenims skyrimo ir mokėjimo ypatumai Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus ekstremaliąją situaciją ir karantiną yra nustatyti Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 5¹ straipsnyje. Dėl šios išmokos skyrimo gyventojas turėtų kreiptis į Užimtumo tarnybą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Teisę į šią išmoką turintys asmenys yra nurodyti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau - VSDĮ) 2 str. 9 dalyje. Jiems priskiriami individualių įmonių savininkai, mažųjų bendrijų nariai, tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų tikrieji nariai, individualią veiklą vykdančios asmenys, įskaitant tuos, kurie ja verčiasi su įsigytu verslo liudijimu, ūkininkai ir jų partneriai, kurių ūkis yra lygus 4 ekonominio valdos dydžio vienetams arba didesnis, šeimynų dalyviai, taip pat asmenys, gaunantys pajamas pagal autorines sutartis arba pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos, išskyrus VSDĮ 4 str. 1 dalyje nurodytus asmenis.

Išmokos savarankiškai dirbančiam asmeniui mokėjimas nutraukiamas praėjus 2 mėnesiams nuo ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino atšaukimo arba kai gyventojas nebeatitinka Užimtumo įstatymo 5¹ str. 1 dalyje nurodytų išmokos skyrimo kriterijų. Remiantis Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 str. 1 d. 5 punktu, savarankiškai

dirbančiam asmeniui išmokama fiksuoto 257 EUR dydžio išmoka yra laikoma jo neapmokestinamosiomis pajamomis.

5. Dėl prekių / paslaugų pirkimo PVM atskaitos, kai už šias prekes / paslaugas yra apmokama iš subsidijos mikroįmonėms lėšų

Pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau - PVMĮ) 58 straipsnio 1 dalies nuostatas, PVM mokėtojas, įsigytų prekių ir/ar paslaugų pirkimo (importo) PVM sumas gali traukti į PVM atskaitą tuo atveju, jeigu įsigytos prekės ir/ar paslaugos yra skirtos PVM apmokestinamai veiklai (PVM apmokestinamų prekių tiekimui ir/ar paslaugų teikimui).

Jeigu įmonė vykdo PVM apmokestinamą veiklą, tai neatsižvelgiant į tai, kad už prekes / paslaugas yra apmokama iš subsidijos mikroįmonėms lėšų, pirkimo PVM atskaita yra galima.

6. Dėl subsidijų mikroįmonėms, darbdaviams už prastovas, daliniam nuomos mokesčio kompensavimui įtakos įmonių, vykdančių mišrią veiklą, atskaitos procento apskaičiavimui

Pagal PVMĮ 60 straipsnio nuostatas, mišrią veiklą vykdančios bei gaunantys subsidijas ar dotacijas PVM mokėtojai, taikydami „pajamų“ kriterijų ir apskaičiuodami pirkimo (importo) PVM atskaitos procentą prie gautų pajamų iš bet kokios veiklos turi pridėti gautų bei panaudotų subsidijų ar dotacijų sumą.

Subsidijų ar dotacijų sumų pridėjimo prie PVM mokėtojo pajamų mišrios veiklos atveju tvarka ir atvejai patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 1K-107 „Dėl subsidijų ar dotacijų sumos pridėjimo prie PVM mokėtojo pajamų mišrios veiklos atveju taisyklių ir atvejų patvirtinimo“ (toliau - Taisyklės). Šiose Taisyklėse subsidijos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 21-ajame verslo apskaitos standarte „Dotacijos ir subsidijos“.

Vadovaujantis Taisyklėmis, apskaičiuojant pirkimo ir (arba) importo PVM dalį (procentais), kuri gali būti PVM mokėtojo atskaityta, prie PVM mokėtojo pajamų (išskyrus patį PVM) iš bet kokios veiklos taip pat pridedamos panaudotos subsidijos mikroįmonėms, darbdaviams už prastovas, daliniam nuomos mokesčio kompensavimui ir kitos, išskyrus atvejus, kai:

- 1) subsidijos, yra tiesiogiai susijusios su veikla, nurodyta PVMĮ 58 str. 1 dalyje;
- 2) subsidijos yra susijusios ne tik su PVMĮ 58 str. 1 dalyje nurodyta veikla ir PVM mokėtojo pajamos (neįskaitant subsidijų) iš veiklos, nurodytos PVMĮ 58 str. 1 dalyje, sudaro ne mažiau kaip 95 procentus visų PVM mokėtojo kalendoriniais metais, už kuriuos tikslinama ilgalaikio turto PVM atskaita, pajamų (neįskaitant subsidijų).

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

Gelminė Šareikienė, tel. (8 5) 2668 216, el. p. gelmine.sareikiene@vmi.lt
Martynas Montvidas, tel. (8 5) 2687920, el. p. martynas.montvidas@vmi.lt
Jurijus Kondratovičius, tel. (8 5) 2687674, el. p. jurijus.kondratovicius@vmi.lt